

COLUMN – Zaterdag Live, 22 mei 2021 - Columnist: Terry van der Heiden

Sociale Verduurzaamheids-Transitie

Toen ik deze mooie term las, dacht ik: "Wat wordt hier nu mee bedoeld?"
Ik heb er mijn hersens over doen kraken en bedacht in mijn eigen termen heel simpel: "De veranderingen die nodig zijn om er voor te zorgen dat er een toekomst is voor Den Haag op een sociale manier, oftewel voor iedereen, rijk en arm".

En dat sluit mooi aan bij de al in 1987 door een commissie van de Verenigde Naties, onder leiding van de Noorse premier Gro Harlem Brundlandt, geformuleerde definitie over duurzame ontwikkeling, dat staat in het rapport "Our common future" (Onze gemeenschappelijke toekomst)

De conclusie uit dat rapport was, dat de belangrijkste mondiale milieuproblemen het gevolg waren van de armoede in het ene deel van de wereld en de niet-duurzame consumptie en productie van het andere deel van de wereld.

De naar aanleiding hiervan geformuleerde definitie luidt:
"Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling, dat tegemoet komt aan de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheden van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen. Omdat deze zin zo belangrijk is en ik het poëtisch vind, lees ik deze zin nog één keer.

Kort samengevat in 3 woorden: 'people, planet, profit'. Oftewel, het gaat om het vinden van de juiste balans tussen de sociale kwaliteit, de milieukwaliteit en de economische kwaliteit. De mij bekende Delftse hoogleraar Kees Duijvestein heeft er een vierde kwaliteit aan toegevoegd, n.l. de ruimtelijke kwaliteit 'project'. Vooral die laatste kwaliteit kan helpen om bijvoorbeeld de discussie over windmolenparken en zonnecelvelden bespreekbaar te maken, maar dit terzijde.

Echter: Er is sindsdien weinig met de conclusies en de definities uit het genoemde rapport gebeurd en we zijn weer terug bij af als er nu in 2021 gesproken wordt over duurzaamheid. Want dan gaat het vaak alleen over energie zonder de brede aanpak die de commissie van de VN omschreven had.

Het woord duurzaamheid is in 1987 ook in Nederland geïntroduceerd. Als eerste in de

bouwwereld. Enkel en alleen om het geiten haren sokken imago van wat toen nog heette 'ecologisch of milieubewust bouwen' te veranderen.

Toen waren de mensen, die daar mee bezig waren roependen in de woestijn. Niemand luisterde en **nu** hebben we een klimaatcrisis.

De klimaatcrisis zou je kunnen vergelijken met de coronacrisis.

Maar er zijn wel een paar verschillen: tegen de coronacrisis is een vaccin ontwikkeld, tegen de klimaatcrisis niet en de klimaatcrisis is onomkeerbaar.

De coronacrisis kwam snel en onverwacht. De klimaatcrisis kwam langzaam, maar was al 40 jaar geleden voorspeld.

Toen er geld op tafel moest komen tegen de corona, had niemand het over: "het moet betaalbaar zijn". Geld bleek er in overvloed te zijn, er is zelfs 5 miljard euro uitgegeven zonder dat duidelijk is waaraan.

Waarom zou er dan niet voldoende geld zijn voor het bestrijden van de klimaatcrisis?

Helpt ons dan niet die brede definitie van duurzaamheid? De balans tussen Sociale-, milieu-, economische- en ruimtelijke kwaliteit?

Afgelopen donderdagochtend stond er in dagblad Trouw, dat Nederland plaats nr.1 heeft veroverd op de landen in Europa waar de vermogensongelijkheid het grootste is. Wereldwijd streeft alleen Amerika ons voorbij. Ook in Nederland is de rijkdom aan de ene kant en de armoede aan de andere kant nog steeds aan de orde en de oorzaak van veel problemen.

De verduurzaming is bij uitstek de gelegenheid om de genoemde vermogensongelijkheid te corrigeren. En het geld, dat wel degelijk in overvloed in Nederland is, beter te verdelen. Zo roepen grote multinationals als Shell ook dit jaar weer, dat ze mee willen helpen om de klimaatcrisis te bezweren. Als zij alle belasting, die ze niet aan de regering betalen, gewoon zouden bestemmen voor zonnepanelen, warmtepompen, isolatie en andere maatregelen om de klimaatcrisis te bestrijden en deze middelen gratis ter beschikking zouden stellen aan iedere Nederlandse en dus ook Haagse burger, dan hebben we het pas echt over '**Sociale verduurzamingstransitie**'